

Методологија је једна грана логике, или још тачније један део логике, и општу методологију је уопште немогуће издвојити из логике. Као методологија једне посебне науке она остаје, пре свега, специјална логичка дисциплина чији је задатак да проучава и развија логичке оквире научног сазнања, али и истраживачка средства и поступке које одређена наука, или група сродних наука, примењује у својим истраживањима и помоћу којих настоји да дође до нових сазнања.

Метод је начин истраживања који се примењује у некој науци. Он је нераздвојни део њене истраживачке делатности. Многе науке проучавају исте делове стварности и могу се разграничити само на основу својих различитих основних сазнајних циљева и, у зависности од тога, различитих истраживачких приступа.

Ако у некој науци постоје јако различита схватања о основним карактеристикама и основним начелима научног метода, а не само о најсврхисходнијим истраживачким приступима, то је најбољи знак да та наука није много напредовала у егзактном погледу. Што нека наука постаје егзактнија, њена теорија добија јединственији облик. Уколико је наука достигла одређен ниво егзактности, постојеће методолошке разлике постају мање препреке у међусобном споразумевању разних научних струја.

Метод је врло тесно повезан са целокупном научном делатности и њен интегрални део се може разумети само из тог општег оквира. Методологија, као логичка дисциплина која проучава метод, развија његова логичка начела, настоји да систематизује и оцени истраживачко искуство једне науке, много је самосталнија у односу према основној истраживачкој делатности одређене науке. Методологија не проучава само путеве и средства којима наука, ослањајући се на већ достигнуто знање, настоји да иде даље. Методологија проучава и научни систем, тј. начин на који су сређена утврђена научна знања и научно значајне претпоставке. Методолошка расправљања су, наиме, најпотребнија управо онда кад метод, тј. истраживачка пракса одређене науке није довољно подесан за успешно решавање научних проблема. Интензивна методолошка мисао је најпотребнија управо кад у научној пракси искрсну веће тешкоће, кад у њој нема рационалног реда, кад постоје многа нерашчишћена неслагања. Тада методологија може својом критичком анализом науци највише да помогне.

КРИТЕРИЈУМИ ТЕОРИЈСКЕ ПРОВЕРЉИВОСТИ ХИПОТЕЗА

Проверавање хипотеза често захтева много времена и материјалних средстава. Када бисмо проверавали сваку хипотезу која нам падне на памет, не бисмо далеко дошли у науци. Зато редовно проверавамо само хипотезе које унапред имају изгледа да ће издржати проверавање и да ће, ако га издрже, решити проблем. Такве хипотезе можемо назвати ваљаним. Да би била ваљана, хипотеза треба да задовољава пет основних услова: 1. релевантност, 2. проверљивост, 3. експланаторна-предиктивна моћ, 4. компатибилност с већ прихваћеним хипотезама и 5. једноставност.

Први је захтев за ваљану хипотезу да буде релевантна, то јест да пружа решење проблема који проучавамо, а не неког другог. Други је захтев за ваљану хипотезу да буде проверљива, то јест да су могућа искуства или мисаони поступци који би могли потврдити или оповргнути саму хипотезу или неку од њених консеквенци. Трећи је захтев за хипотезу да буде плоднија, да поседује што већу експланаторну-предикативну моћ. Четврти је захтев за хипотезу да се што боље слаже с другим већ провереним и прихваћеним хипотезама. Пети је важан захтев за хипотезу да буде што једноставнија. Од две, увек дајемо предност једноставнијој.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com